

An Bhruiséil, 24.3.2025
COM(2025) 117 final

**TUARASCÁIL ÓN gCOIMISIÚN CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA, CHUIG AN
gCOMHAIRLE, CHUIG COISTE EACNAMAÍOCH AGUS SÓISIALTA NA hEORPA
AGUS CHUIG COISTE NA RÉIGIÚN**

maidir le Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh a chur chun feidhme (2022-2024)

{SWD(2025) 72 final} - {SWD(2025) 73 final}

**TUARASCÁIL ÓN gCOIMISIÚN CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA, CHUIG AN
gCOMHAIRLE, CHUIG COISTE EACNAMAÍOCH AGUS SÓISIALTA NA
hEORPA AGUS CHUIG COISTE NA RÉIGIÚN**

maidir le Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh a chur chun feidhme (2022-2024)

Clár

1	Réamhrá.....	2
2	Cén chaoi a mbraitheann tú a bheith i do dhuine óg san Aontas Eorpach?	3
3	Oidhreacht Bhliain Eorpach na hÓige 2022	4
4	Dul chun cinn sna príomhréimsí.....	5
4.1	Rannpháirtíocht	5
4.2	Déan teagmháil	7
4.3	Cumhachtú	8
4.4	Gníomhaíochtaí faoi stiúir daoine óga	13
4.5	Lasmuigh den Aontas Eorpach	13
4.6	Léargas ar chaiteachas an Aontais ar an óige	14
5	Riachtanais chomhair ar an leibhéal náisiúnta	15
6	Ionchas maidir le comhar faoi bheartas óige an Aontais	16

1 Réamhrá

Ní féidir áibhéil a dhéanamh faoina thábhachtaí atá daoine óga maidir le todhchaí an Aontais Eorpaigh a mhúnlú. Sna treoirlínte polaitiúla¹ don Choimisiún Eorpach 2024-2029, cuirtear i dtábhacht an **ról criticiúil atá ag daoine óga maidir** leis an athrú sóisialta a spreagadh, an éagsúlacht chultúrtha a chur chun cinn, agus inbhuanaitheacht fhadtéarmach ár sochaithe a áirithiú. Léiríonn tiomantas an Choimisiúin deiseanna a thabhairt do dhaoine óga don todhchaí agus Erasmus+ a neartú a dhiongbháilte atá sé daoine óga a chumhachtú chun barr a gcumais a bhaint amach. Le Bord na nÓg um Chomhairliú an Uachtaráin a bhunú agus leis an Idirphlé bliantúil Beartais leis an Aos Óg leis na Coimisinéirí Eorpacha chomh maith le seiceáil óige an Choimisiúin, cuirfear daoine óga i gcroílár cheapadh beartas an Aontais agus áiritheofar a rannpháirtíocht ghníomhach maidir le todhchaí an Aontais a mhúnlú.

Le **Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh 2019-2027 (AESO)** soláthraítear an **creat don chomhar Eorpach i réimse na hóige**.² Cuirtear léi rannpháirtíocht daoine óga sa saol daonlathach chun cinn i gcomhréir le hAirteagal 165 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, tacaíonn sé lena rannpháirtíocht shóisialta agus shibhialta agus is é is aidhm di a áirithiú gur féidir le gach duine óg a bheith rannpháirteach sa tsochaí. Déantar le AESO daoine óga³ a mhealladh, a nascadh agus a chumhachtú, agus cuireann sé rannpháirtíocht na hóige agus príomhshruathú na hóige chun cinn.⁴ Is cuid de AESO iad na Spriocanna Eorpacha don Óige⁵. Tugann siad aghaidh ar go leor beartas a bhaineann leis an óige (lena n-áirítear oideachas agus oiliúint, fostaíocht, sláinte agus an comhshaol).

Gach 3 bliana, tuairiscíonn an Coimisiún ar chur chun feidhme AESO, mar a cheanglaítear leis an Rún ón gComhairle (fonóta 2). Is í **Tuarascáil an Aontais ar an Óige 2022-2024**, a bhfuil dhá dhoiciméad inmheánacha oibre ag gabháil léi, an dara tuarascáil den sórt sin faoi AESO atá ann faoi láthair⁶. Cuirtear i dtábhacht sa Tuarascáil ar an dul chun cinn atá déanta maidir le AESO a chur chun feidhme, i gcomhthéacs staid reatha na ndaoine óga. Comhlánaítear léi an mheastóireacht eatramhach ar AESO⁷ agus an Teachtaireacht maidir le Bliain Eorpach na hÓige 2022⁸, a foilsíodh in 2024. Is **túspointe í Tuarascáil an Aontais ar an Óige le haghaidh tuilleadh gníomhaíochta** sna réimsí is ábhartha do dhaoine óga. Is é

¹ [Treoirlínte Polaitiúla 2024-2029 | An Coimisiún Eorpach \(europa.eu\).](#)

² [Rún ó Chomhairle an Aontais Eorpaigh agus ó Ionadaithe Rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle maidir le creat don chomhar Eorpach i réimse na hóige: Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh 2019-2027.](#)

³ [Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh | Tairseach Eorpach na hÓige \(europa.eu\).](#)

⁴ Is éard atá i gceist le príomhshruathú na hóige dearcadh na hóige a chomhtháthú in ullmhú, i ndearadh, i gcur chun feidhme, i bhfaireachán agus i meastóireacht na mbeartas agus na gclár a bhaineann le daoine óga agus a dhéanann difear dóibh.

⁵ [Spriocanna Eorpacha don Óige | Tairseach Eorpach na hÓige.](#)

⁶ [Tuarascáil ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún, maidir le Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh a chur chun feidhme 2019-2021.](#)

⁷ [Tuarascáil ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún maidir leis an meastóireacht eatramhach ar Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh 2019-2027.](#)

⁸ [Teachtairacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún maidir le Bliain Eorpach na hÓige 2022.](#)

is aidhm di na hiarrachtaí foriomlána a threorú sa chéim dheireanach de AESO atá ann faoi láthair agus tugtar léargas inti le haghaidh an chéad AESO eile tar éis 2027.

2 Cén chaoi a mbraitheann tú a bheith i do dhuine óg san Aontas Eorpach?

Ní mór do AESO leanúint de bheith ag athrú mar fhreagairt ar staid na ndaoine óga.⁹ D'fhéadfadh sonraí maidir le gnéithe a imríonn tionchar ar a staid réimsí a shainaithint le haghaidh tuilleadh forbartha beartais agus gníomhaíocht mhéadaithe. Mar a léirítear sna caibidlí seo a leanas, tá tionchar ag go leor beartas ar staid na ndaoine óga.

Is é an chéad toradh dearfach go bhfuil suim ag daoine óga san Aontas i rannpháirtíocht pholaitiúil agus phobail. Tuairiscíonn os cionn 70 % acu go vótálann siad i dtoghcháin¹⁰ agus cuireann go leor acu in iúl go bhfuil muinín acu as an Aontas¹¹. Mar sin féin, tháinig laghdú ar rannpháirtíocht na ndaoine óga i dtoghcháin Eorpacha 2024 i gcomparáid le 2019¹². Glacann daoine óga páirt go mór i ngníomhaíochtaí eagraithe amhail obair dheonach¹³ agus tá siad glórach faoin gcomhshaol agus faoin athrú aeráide, arb iad an bhagairt dhomhanda is práinní dar leo.

Mar sin féin, tá laghdú ar an sciar de dhaoine óga i ndaonra an Aontais le 10 mbliana anuas. Tá an t-**aistriú déimeagrafach** sin ina ábhar imní maidir le cothroime idirghlúine agus inbhuanaitheacht na gcóras slándála sóisialta. Mar shampla, laghdú ar an líon daoine óga a thacaíonn le daonra atá ag dul in aois, d'fhéadfadh sé sin brú méadaithe a chur ar sheirbhísí poiblí agus ar chórais slándála sóisialta.

Dúshlán mór is ea an **dífhostaíocht i measc na hóige**. Tá thart ar 10 % de dhaoine óga dífhostaithe agus aicmítear go leor acu mar **NEETanna** (daoine nach bhfuil i mbun fostaíochta, oideachais ná oiliúna). Cuireann gnóthachtáil íseal oideachais agus míchumas leis an dífhostaíocht, rud a chuireann leis an eisiámh sóisialta agus leis an mbochtaineacht. Déantar difear ar leith do ghrúpaí leochaileacha amhail mionlaigh cine agus eitneacha¹⁴. Tá éagothromaíochtaí réigiúnacha fós ard, agus déantar an-dochar do na réigiúin is forimeallaí san Aontas¹⁵.

Tá beagnach an ceathrú cuid de dhaoine óga an Aontais i mbaol na **bochtaineachta agus an eisiaimh shóisialta**, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil poist fhorbhásacha acu. Cruthaíonn sé sin éiginnteacht airgeadais agus déanann sé difear do rochtain ar oideachas, tithíocht agus cúram sláinte ardcháilíochta. Tá tionchar ag na brúnna a bhaineann le dífhostaíocht, oideachas níos

⁹ Tá sainmhínithe éagsúla ar dhaoine óga ach úsáidtear an raon aoise idir 15-29 mbliana d'aois de ghnáth chun críocha staidrimh ar leibhéal an Aontais.

¹⁰ [Suirbhé Earraigh 2023 Pharlaimint na hEorpa: An difear a dhéanann Daonlathas an Aontais - Bliain amháin roimh na toghcháin Eorpacha - Meitheamh 2023 - -suirbhé Eorabharaiméadair.](#)

¹¹ [Eorabharaiméadar Caighdeánach STD99: Eorabharaiméadar Caighdeánach 99 - Earrach 2023.](#)

¹² [Suirbhé iarthoghcháin an Aontais 2024 - Deireadh Fómhair 2024 - - Suirbhé Eorabharaiméadair \(europa.eu\)](#)

¹³ [An Óige agus an Daonlathas - Bealtaine 2024 - - Suirbhé Eorabharaiméadair.](#)

¹⁴ [A bheith gorm san Aontas. Taithí ag daoine de bhunadh Afracach – Suirbhé an Aontais maidir le hinimircigh agus sliocht na n-inimircigh. Suirbhé FRA 2021 maidir leis na Romaigh.](#)

¹⁵ [Inforegio - an Naoú Tuarascáil faoin gComhtháthú Eacnamaíoch agus Sóisialta.](#)

ísle agus an eisiámh sóisialta ar an **meabhairshláinte** freisin, agus thuairiscigh beagnach leath de dhaoine óga fadhbanna mothúchána nó síceasóisialta le bliain anuas¹⁶.

Tá **oideachas agus oiliúint** rithábhachtach d'ionchais daoine óga. Chríochnaigh ceathrar as gach deichniúr óg oideachas treasach in 2023¹⁷. Tá luathfhágáil an oideachais agus na hoiliúna ina ábhar inní fós agus bhí sé ag 9.5 % in 2023, go háirithe i measc fir óga (11 %). Léirítear i suirbhé PISA 2022¹⁸ nach mbaineann 30 % de dhaoine atá 15 bliana d'aois san Aontas íosinniúlacht sa mhatamaitic amach ná thart ar 25 % acu sa léitheoireacht agus san eolaíocht.

Tá an saol digiteach fite fuaite i saol na ndaoine óga, rud a chruthaíonn deiseanna agus dúshláin. Tá baint mhór ag sealbhú **scileanna digiteacha** leis an ardoideachas foirmiúil. In 2023, ní raibh bunscileanna digiteacha ag 28 % de dhaoine óga, ag méadú go 38 % i gcás daoine óga a bhfuil oideachas íseal acu¹⁹.

Is gné fhíor-riachtanach d'oideachas agus oiliúint ardcháilíochta í an **tsoghluaisteacht thrasnáisiúnta**. Rinne 16 % de dhaoine óga staidéar nó oiliúint i mBallstát eile²⁰, ach tá bacainní airgeadais agus eagraíochtúla ina ndúshláin thábhachtacha fós.

3 Oidhreacht Bhliain Eorpach na hÓige 2022

Sa Teachtaireacht maidir le Bliain Eorpach na hÓige 2022²¹, leagadh amach **60 gníomhaíocht** chun **tionchar níos mó** a thabhairt do dhaoine óga i gceapadh beartas an Aontais agus **chun gné na hóige a dhoimhniú** i mbeartais an Aontais. Áirítear leis sin **seiceáil óige an Choimisiúin**, arb é is aidhm di a áirithiú go gcuirtear an tionchar ar dhaoine óga²² san áireamh i bpríomhthionscnaimh nua an Choimisiúin, trí úsáid iomlán a bhaint as na huirliisí um Rialáil Níos Fearr, lena n-áirítear comhairliúcháin le páirtithe leasmhara agus measúnuithe tionchair.

Ina shainordú 2024-2029, coinníonn an Coimisiún a thiomantas do dhaoine óga trí thionscnaimh nua ar bun, amhail **Bord na nÓg um Chomhairliú an Uachtaráin** agus an tIdirphlé bliantúil Beartais leis an Aos Óg leis na Coimisinéirí.²³

Is é **Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg**²⁴ an córas rannpháirtíochta óige is mó ar leibhéal an Aontais. Rannchuidíonn sé leis an tiomantas sin, lena n-áirítear tríd an idirphlé a

¹⁶ [An Óige agus an Daonlathas - Bealtaine 2024 - - Suirbhé Eorabharaiméadair.](#)

¹⁷ [Staidreamh maidir le gnóthachtáil oideachais - Míniú ar Staidreamh](#), Eurostat, 2023.

¹⁸ [An dá dhúshlán maidir le cothromas agus barr feabhais i mbunscileanna san Aontas Eorpach - Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh](#), 2024.

¹⁹ [Leibhéal scileanna digiteacha ag daoine aonair](#), Eurostat, 2023.

²⁰ [An Óige agus an Daonlathas - Bealtaine 2024 - - Suirbhé Eorabharaiméadair.](#)

²¹ [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún maidir le Bliain Eorpach na hÓige 2022.](#)

²² Cuirtear an tseiceáil óige i bhfeidhm maidir leis na tionscnaimh ábhartha a liostaítear in Iarscríbhinn I (tionscnaimh bheartais agus reachtacha nua) a ghabhann le clár oibre bhliantúla an Choimisiúin, ó 2025 ar aghaidh.

²³ [Treoirlínte Polaitiúla 2024-2029 | an Coimisiún Eorpach.](#)

²⁴ [Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg | Tairseach Eorpach na hÓige.](#)

ailíniú níos dlúithe le clár oibre bliantúil an Choimisiúin²⁵. ²⁶Éascaíonn **Grúpa Páirtithe Leasmhara Óige nua an Aontais** idirphlé agus comhairliúcháin le heagraíochtaí óige Eorpacha, comhairlí náisiúnta óige, taighdeoirí, ionadaithe ó na Ballstáit agus institiúidí eile de chuid an Aontais.

4 Dul chun cinn sna príomhréimsí

Cuireann AESO príomhshruthú na hóige chun cinn ar fud na réimsí beartais, lena n-áirítear tríd an tseiceáil óige agus trí ghníomhaíochtaí Chomhordaitheoir Eorpach na hÓige²⁷. Cuireann an tuarascáil seo leis an Teachtaireacht maidir le Bliain Eorpach na hÓige agus leis an meastóireacht eatramhach ar AESO. Soláthraítear léi nuashonruithe chun an léargas a chomhlánú agus chun gníomhaíochtaí amach anseo a threorú.

4.1 Rannpháirtíocht

Leis an gcolún ‘Rannpháirtíocht’ de AESO, spreagtar daoine óga chun a bheith rannpháirteach sa tsochaí, sa saol daonlathach agus sa gheilleagar agus rannchuidiú leo.

Rannpháirtíocht na hóige

Is príomhthosaíocht de AESO í rannpháirtíocht na hóige. Dhírigh **Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg** ar an téama ‘Rannpháirtíocht le chéile ar mhaithe le hEoraip inbhuanaithe agus chuimsitheach in 2022-2024’²⁸. Chuir sé ar a gcumas do 130 000 duine óg²⁹ a dtuairim ar bheartas a chur in iúl le 5 bliana anuas. Bhí ról lárnach ag **comhairlí náisiúnta óige**³⁰ maidir le beartas a chur chun feidhme. Dhírigh an 10ú timthriall (Iúil 2023–Nollaig 2024) ar chuimsiú sóisialta³¹. Tá dul chun cinn mór déanta maidir le daoine óga ó chúlraí éagsúla a bheith rannpháirteach in Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg, ach is féidir tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an bpróiseas fós agus is féidir le grúpaí faoi ghannionadaíocht a bheith rannpháirteach a thuilleadh. Is gá sásraí a neartú chun moltaí daoine óga a chomhroinnt agus chun obair leantach a dhéanamh orthu.

Is féidir tuilleadh forbartha a dhéanamh ar shineirgí le tionscnaimh eile chun rannpháirtíocht na hóige a chothú freisin. Is amhlaidh atá go háirithe i gcás **Straitéis an Aontais um Chearta**

²⁵ Mar shampla, áiríodh i gComhdháil Óige an Aontais i mí Mheán Fómhair 2024 comhairliúchán maidir leis an gcéad ghlúin eile de chlár óige an Aontais.

²⁶ [Grúpa Páirtithe Leasmhara Óige an Aontais | Tairseach Eorpach na hÓige.](#)

²⁷ [Comhordaitheoir Eorpach na hÓige Tairseach Eorpach na hÓige.](#)

²⁸ [Rún ó Chomhairle an Aontais Eorpaigh agus ó ionadaithe Rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle maidir leis an athbhreithniú ar Phlean Oibre Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh 2022-2024.](#)

²⁹ Bhí an líon iomlán daoine óga a bhí rannpháirteach i dtimthriallta 6-9 d’Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg in 2018-2023 os cionn 131 000: [Athbhreithniú ar na naoi dtimthriall d’Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg, 2024.](#)

³⁰ [Comhairlí Náisiúnta Óige \(Meán Fómhair 2021\). Ár mbaill| Fóram Eorpach na nÓg.](#)

³¹ [Rún ón gComhairle agus ó ionadaithe rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle maidir le torthaí an 10ú timthriall d’Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg.](#)

an Linbh³² a bhaineann le leanaí agus daoine óga sa chinnteoireacht trí **Ardán Rannpháirtíochta Leanaí an Aontais**³³

Soláthraítear le **Erasmus+** agus an **Cór Dlúthpháirtíochta Eorpach** tacaíocht thábhachtach don rannpháirtíocht saoránach trí cheann de thosaíochtaí cothrománacha na gclár.

Áirítear an méid seo a leanas i dtionscnaimh eile a rinneadh le déanaí chun rannpháirtíocht na hóige a chothú:

- **An Straitéis Eorpach i ndáil le hIdirlíon níos fearr do Leanaí**³⁴ (BIK+)
- **Painéil Saoránach Eorpach**³⁵
- **Youth4Reviving (stagnating) EU territories**³⁶
- **Pacáiste maidir le Cosaint an Daonlathais**³⁷
- **Pacáiste Saoránachta an Aontais**³⁸
- **Seachtain Eorpach na hÓige 2024**³⁹

Fostaíocht agus scileanna don aos óg

I margadh saothair atá ag athrú go tapa, tá sé rithábachtach do dhaoine óga scileanna ábhartha a shealbhú agus poist a aimsiú. Cuirtear i dtábhacht i dtreoirínte polaitiúla 2024-2029 ón gCoimisiún uaillmhian agus gníomhaíocht a spreagadh chun dul i ngleic le ganntanais scileanna agus lucht saothair.

Leis an mBliain Eorpach um Scileanna, cuireadh i dtábhacht an ról criticiúil atá ag scileanna maidir le hiomaíochas eacnamaíoch, cuimsiú sóisialta agus inbhuanaitheacht chomhshaoil a spreagadh. Chuidigh an Bhliain le hagaidh a thabhairt ar bhearnaí scileanna san Aontas agus chuir sí uas-sciliú agus athsciliú chun cinn.⁴⁰ Áirítear sa **Phlean Gníomhaíochta maidir le dul i ngleic le ganntanas scileanna agus lucht saothair san Aontas**⁴¹ tionscnaimh chun daoine óga nach bhfuil i mbun fostaíochta, oideachais ná oiliúna (NEETanna) a ghníomhachtú agus a uas-sciliú.

Leis an mBliain Eorpach um Scileanna, cothaíodh cultúr foghlama ar feadh an tsaoil agus forbairt scileanna chun deiseanna nua a chur ar fáil agus borradh a chur faoi ionchais

³² [Straitéis an Aontais um Cearta an Linbh a chur i bhfeidhm](#), 2024.

³³ [Ardán Rannpháirtíochta Leanaí an Aontais Eorpaigh | an tAontas Eorpach](#).

³⁴ [Baile |Idirlíon níos fearr do Leanaí](#).

³⁵ [Painéil Saoránach Eorpach - an Coimisiún Eorpach](#).

³⁶ [Inforegio - Toolkit Youth 4 Reviving \(stagnating\) EU territories](#).

³⁷ [An daonlathas a chosaint - an Coimisiún Eorpach](#).

³⁸ [An Pacáiste Saoránachta - An Coimisiún Eorpach](#).

³⁹ [Buaicphointí na Seachtaine | Tairseach Eorpach na hÓige](#).

⁴⁰ [Torthaí na Bliana Eorpaí um Scileanna](#), 2024.

⁴¹ [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún maidir le ganntanais lucht saothair agus scileanna san Aontas: 'plean gníomhaíochta](#).

ghairme. Cuireann go leor tionscnamh fostaíocht agus scileanna don aos óg chun cinn, amhail:

- **Ráthaíocht don Aos Óg**⁴²
- **An Comhaontas Eorpach do Phrintíseachtaí**⁴³
- **ALMA**⁴⁴
- **Cuntais Foghlama Aonair**⁴⁵
- **Pacáiste Fostaíochta le haghaidh Daoine faoi Mhíchumas**⁴⁶
- **Sásra chun cur leis an Tallann**⁴⁷
- **Acadamh Beartais d'Fhiontraíocht na hÓige**⁴⁸
- **Youth4Regions**⁴⁹
- **Óige Dheonach Interreg**⁵⁰

Leagtar amach le **tograí 2024 ón gCoimisiún maidir le cúrsaí oiliúna ardcháilíochta**⁵¹ bearta ceangailteacha chun feabhas a chur ar dhálaí oibre oiliúnaithe a fheabhsú agus fhorfheidhmiú agus chun cleachtais mhí-úsáideacha a chomhrac, agus moltaí maidir le pá cóir, cosaint shóisialta agus cúrsaí oiliúna cuimsitheacha do gach oiliúnaí.

4.2 Déan teagmháil

Le colún 'Déan teagmháil' de AESO, cuirtear malartuithe agus tionscadail chomhpháirteacha chun cinn, lena spreagtar daoine óga chun staidéar, oiliúint nó obair dheonach a dhéanamh thar lear.

Soghluaisteacht foghlama

Tá soghluaisteacht foghlama tábhachtach do dhaoine óga chun scileanna a fhorbairt, taithí chomhroinnte a chruthú agus tuiscint níos fearr a fháil ar a chéile thar dheighiltí cultúrtha agus deighiltí eile. Tá **Erasmus+** agus **an Cór Dlúthpháirtíochta Eorpach** fós ina bpríomhchumasóirí de AESO trí thacú le soghluaisteacht foghlama, malartuithe agus obair dheonach. In 2024, bhain Erasmus+ garspíoc **15 mhilliún rannpháirtí** amach⁵². Cuireadh

⁴² Ráthaíocht threisithe don Aos Óg - an Coimisiún Eorpach.

⁴³ An Comhaontas Eorpach do Phrintíseachtaí - an Coimisiún Eorpach

⁴⁴ ALMA:tionscnamh um chuimsiú gníomhach do dhaoine óga - an Coimisiún Eorpach.

⁴⁵ Moladh ón gComhairle an 16 Meitheamh 2022 maidir le cuntais foghlama aonair.

⁴⁶ Pacáiste Fostaíochta le haghaidh Daoine faoi Mhíchumas chun feabhas a chur ar thorthaí margaidh saothair do dhaoine faoi mhíchumas - an Coimisiún Eorpach.

⁴⁷ Inforegio - Sásra chun cur leis an Tallann.

⁴⁸ Mol an Acadaimh Beartais d'Fhiontraíocht na hÓige.

⁴⁹ Inforegio - Youth4Regions - an clár d'iriseoirí atá ag teacht chun cinn.

⁵⁰ Baile - Óige Dheonach Interreg

⁵¹ Togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le dálaí oibre oiliúnaithe a fheabhsú agus a fhorfheidhmiú agus maidir le gnáthchaidrimh fostaíochta atá faoi bhréagrioht tréimhsí oiliúna a chomhrac ('An Treoir maidir le Tréimhsí Oiliúna'). Togra le haghaidh Moladh ón gComhairle maidir le Creat Cáilíochta treisithe le haghaidh Tréimhsí Oiliúna.

⁵² Thosaigh sé in 1987.

dlús le tionscnamh an Chárta Mic Léinn Eorpaigh⁵³ agus tá 3 000 institiúid ardoideachais tar éis dul isteach i líonra Erasmus Gan Pháipéar. Chuir an **Cór Dlúthpháirtíochta Eorpach** leathnú lena raon feidhme chuig obair dheonach i réimse na cabhrach daonnúla.

Le **Moladh 2024 ón gComhairle ‘An Eoraip ag Bogadh’ – deiseanna soghluaisteachta foghlama do chách**⁵⁴, leagtar síos spriocanna nua chun gur féidir le níos mó daoine foghlaim thar lear.

An óige agus an saol digiteach

Agus iad ag fás aníos sa ré dhigiteach, tá deiseanna agus rioscaí uathúla roimh dhaoine óga (e.g. an intleacht shaorga), a bhféadfadh níos mó airde a bheith ag teastáil ina leith sa chéad AESO eile. Tugann roinnt tionscnamh aghaidh ar fholláine daoine óga sa saol digiteach, lena n-áirítear an straitéis Eorpach i ndáil le hIdirlíon níos fearr do Leanaí (BIK+).

Déanann na meáin shóisialta difear do dhaoine óga, rud a chuireann deiseanna ar fáil ach a chuireann a meabhairshláinte i mbaol freisin. Leis an nGníomh um Sheirbhísí Digiteacha, tugtar tús áite do chosaint ar líne mionaoiseach, lena dtugtar sainordú d’ardáin príobháideachas, sábháilteacht agus slándáil a áirithiú, agus measúnú a dhéanamh ar rioscaí d’fholláine úsáideoirí. Leis an nGníomh um an Intleacht Shaorga⁵⁵, déanfar córais intleachta saorga a d’fhéadfadh díobháil a dhéanamh do leanaí a rialáil nó a thoirmeasc. Leis an **bplean gníomhaíochta in aghaidh na cibearbhulaíochta** atá le teacht, déanfar cibearbhulaíocht agus mí-úsáid ar líne a chomhrac agus léireofar i **bhfiosrúchán uile-Aontais maidir le tionchar na meán sóisialta ar mheabhairshláinte agus ar fholláine** conas is féidir le daoine óga an saol digiteach a úsáid, agus éifeachtaí diúltacha á laghdú.

4.3 Cumhachtú

Spreagann an colún ‘Cumhachtú’ de AESO daoine óga freagracht a ghlacadh as a saol féin agus cuidíonn sé leo ról gníomhach a bheith acu sa tsochaí, go háirithe trí obair óige.

Obair óige

Trí thimpeallacht shábháilte, thacúil agus chuimsitheach a chur ar fáil, cumhachtaítear le hobair óige agus foghlaim sheachfhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil daoine óga chun bheith ina saoránaigh ghníomhacha agus na scileanna, an mhuinín agus an athléimneacht is gá a fhorbairt chun go n-éireoidh leo i dtodhchaí neamhchinnte. Ina theannta sin, ní mór d’oibrithe óige feabhas a chur ar a gcuid scileanna agus eolais féin, ionas gur féidir leo tionchar níos éifeachtaí agus níos inbhuanaithe a imirt ar na daoine óga ar a bhfreastalaíonn siad.

⁵³ Tionscnamh an Chárta Mic Léinn Eorpaigh - Erasmus+.

⁵⁴ Moladh ón gComhairle an 13 Bealtaine 2024 ‘An Eoraip ag Bogadh’ — deiseanna soghluaisteachta foghlama do chách.

⁵⁵ Rialachán (AE) 2024/1689 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 lena leagtar síos rialacha comhchuibhithe maidir leis an intleacht shaorga agus lena leasaítear Rialacháin.

Iarrtar i **Rún 2024 ón gComhairle maidir le beartas don obair óige in Eoraip an chumasúcháin**⁵⁶ go bhforbrófaí obair óige⁵⁷. Is é is aidhm do **Straitéis Oiliúna na hEorpa maidir leis an obair óige**⁵⁸ cuidiú le hoibrithe óige tacú le daoine óga. Ghlac níos mó ná 110 000 oibrí óige páirt in Erasmus+⁵⁹. Leis an **gComhpháirtíocht Óige idir an tAontas agus Comhairle na hEorpa**⁶⁰ agus go háirithe le hullmhú an **4ú Coinbhinsiún Eorpach maidir le hObair Óige**⁶¹, cuidítear le clár oibre an Aontais don obair óige a fhorbairt a thuilleadh.

Cuimsiú sóisialta

Tá sé ríthábhachtach an t-eisiamh sóisialta agus an t-idirdhealú a chomhrac chun barr cumais na nglún óg a bhaint amach. D'fhéadfadh cineál trasnach na ndúshlán a bhaineann le cuimsiú (e.g. dífhostaíocht i measc na hóige, bochtaineacht agus imeallú sóisialta) cur le taithí grúpaí atá i mbaol idirdhealaithe agus eisiamh, amhail daoine óga atá faoi mhíchumas, a thagann ó mhionlaigh chine agus eitneacha (e.g. Romaigh), ón bpobal LGBTIQ, ó mhionlaigh reiligiúnacha, nó a bhfuil cónaí orthu i gceantair thuaithe. I plean gníomhaíochta frithchiníochais an Aontais Eorpaigh, 2020-2025⁶², cuirtear i dtábhacht ról na ndaoine óga maidir leis an gciníochas agus an t-idirdhealú a chomhrac, agus a thábhachtaí atá sé éisteacht leo siúd a ndéantar difear dóibh sa chinnteoireacht agus ról a thabhairt dóibh sa chinnteoireacht.

Áirítear i **Moladh 2023 ón gComhairle maidir le hioncam íosta leordhóthanach lena n-áirithítear cuimsiú gníomhach**⁶³ moltaí chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais daoine fásta óga.

Iarrtar i **gConclúidí 2024 ón gComhairle maidir le sochaithe cuimsitheacha do dhaoine óga**⁶⁴ go n-éascófaí rannpháirtíocht agus cuimsiú. Tá níos mó daoine óga ó ghrúpaí mionlaigh agus ó dhaoine faoi mhíchumas páirteach anois in **Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg** - tá iarrachtaí á ndéanamh i gcónaí chun rannpháirtíocht NEETanna agus daoine óga faoin tuath a mhéadú.

Cuireann **Erasmus+ agus an Cór Dlúthpháirtíochta Eorpach** gníomhaíochtaí ar fáil amhail gníomhaíocht DiscoverEU maidir le cuimsiú, malartuithe ógra, agus obair dheonach i ngrúpaí, chomh maith le tacaíocht speisialta do dhaoine óga ag a mbíonn níos lú deiseanna. Idir Eanáir 2021 agus Lúnasa 2024, ba dhaoine óga ag a mbíonn níos lú deiseanna iad 32 % de rannpháirtithe soghluaisteachta óige Erasmus+ agus 51 % d'oibrithe deonacha an Chóir Dlúthpháirtíochta Eorpaigh.

⁵⁶ Rún ón gComhairle agus ó ionadaithe rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle, maidir le beartas don obair óige in Eoraip an chumasúcháin.

⁵⁷ Cuimsíonn an obair óige raon leathan gníomhaíochtaí chun cuidiú le daoine óga fás agus inniúlachtaí pearsanta, gairmiúla agus fiontraíochta a thabhairt dóibh.

⁵⁸ Straitéis Oiliúna na hEorpa maidir leis an obair óige - Straitéis Oiliúna na hEorpa.

⁵⁹ Idir Eanáir 2021 agus Lúnasa 2024, maidir le soghluaisteacht oibrithe óige.

⁶⁰ Comhpháirtíocht na hÓige - Comhpháirtíocht Óige idir an tAontas agus Comhairle na hEorpa.

⁶¹ Obair Óige - Comhpháirtíocht na hÓige.

⁶² Plean Gníomhaíochta Frithchiníochais an Aontais Eorpaigh, 2020-2025 - an Coimisiún Eorpach.

⁶³ Moladh ón gComhairle an 30 Eanáir 2023 maidir le hioncam íosta leordhóthanach lena n-áirithítear cuimsiú gníomhach.

⁶⁴ Conclúidí ón gComhairle agus ó ionadaithe rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle, maidir le sochaithe cuimsitheacha do dhaoine óga.

Leis an **gComhshocrú um an Tuath**⁶⁵ agus leis an **bplean gníomhaíochta um an tuath** faoin bhfís fhadtéarmach le haghaidh cheantair thuaithe an Aontais⁶⁶, cuirtear oideachas, oiliúint agus fostaíocht chun cinn do dhaoine óga i gceantair thuaithe agus iargúlta.

Sláinte agus folláine

Tá méadú ag teacht ar dhúshláin a bhaineann le sláinte agus folláine i measc daoine óga, rud a fhágann go bhfuil sé fíor-riachtanach athléimneacht a chur chun cinn, scileanna chun déileáil le deacrachtaí, agus straitéisí chun go mbeidh rath orthu. Le **cur chuige cuimsitheach an Choimisiúin i leith na meabhairshláinte**⁶⁷, leagadh amach 20 tionscnamh suaitheanta, lena n-áirítear ceithre cinn lena dtugtar aghaidh ar mheabhairshláinte leanaí agus daoine óga⁶⁸, amhail líonra meabhairshláinte do leanaí agus don óige, sraith straitéisí um chosc le UNICEF, uirlisí le haghaidh stíleanna maireachtála sláintiúla, agus cosaint fheabhsaithe do leanaí ar líne. Le **Folláine Leanaí & Óige agus Tús áite don Mheabhairshláinte**⁶⁹ faoin Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil, tacaítear le seirbhísí tacaíochta síceasóisialta níos fearr do dhaoine óga.

Tá **spórt agus gníomhaíocht coirp** ríthábhachtach do shláinte agus folláine daoine óga. Cuireann an Coimisiún agus an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte spóirt eagraithe agus neamheagraithe⁷⁰ chun cinn chun stíl mhaireachtála shláintiúil a chothú i measc daoine óga. Oibríonn siad le chéile chun beartais éifeachtacha a spreagadh i gcomhréir leis an **Moladh ón gComhairle maidir le gníomhaíocht coirp ar mhaithe le feabhsú sláinte a chur chun cinn ar fud earnálacha**⁷¹.

D'fhorbair an **Sainghrúpa maidir le Timpeallachtaí Foghlama Tacúla** treoirilínte⁷² maidir le folláine agus meabhairshláinte ar scoil, lena n-áirítear tacaíocht d'oideoirí.

Is é is aidhm **do Mholadh 2024 ón gCoimisiún maidir le córais chomhtháite cosanta leanaí a fhorbairt agus a neartú ar mhaithe le leas an linbh**⁷³ a áirithiú go mbeidh leanaí sábháilte agus cosanta ar fhoréigean.

Oideachas agus oiliúint

Oideachas, oiliúint agus foghlaim ar feadh an tsaoil, ar príomhphrionsabal de Chólún Eorpach na gCeart Sóisialta iad, lena gcumhachtaítear daoine óga, lena gcothaítear fás,

⁶⁵ Suíomh gréasáin an Ardáin maidir le Comhshocrú um an Tuath | Ardán Comhphobail maidir le Comhshocrú um an Tuath.

⁶⁶ Fís fhadtéarmach le haghaidh cheantair thuaithe an Aontais: na nithe is mó atá bainte amach agus bealaí chun cinn - an tAontas Eorpach.

⁶⁷ Cur chuige cuimsitheach i leith na meabhairshláinte - an Coimisiún Eorpach.

⁶⁸ Creat rianaithe le haghaidh chur chun feidhme na Teachtaireachta ón gCoimisiún maidir le cur chuige cuimsitheach i leith na meabhairshláinte.

⁶⁹ Tacú le meabhairshláinte agus cúram le haghaidh folláine leanaí agus daoine óga leochaileacha - An Coimisiún Eorpach.

⁷⁰ Gníomhaíocht coirp agus sláinte - Spórt.

⁷¹ Moladh ón gComhairle an 26 Samhain 2013 maidir le gníomhaíocht coirp ar mhaithe le feabhsú sláinte a chur chun cinn ar fud earnálacha.

⁷² Treoirilínte maidir le folláine agus meabhairshláinte ar scoil - An tArdán Eorpach um Oideachas Scoile.

⁷³ Moladh (AE) 2024/1238 ón gCoimisiún 23 Aibreán 2024 maidir le córais chomhtháite cosanta leanaí a fhorbairt agus a neartú ar mhaithe le leas an linbh.

cuimsiú agus rathúnas. Is é is aidhm don **Limistéar Eorpach Oideachais (LEO)**⁷⁴ an t-oideachas agus an oiliúint is fearr is féidir a chur ar fáil do gach foghlaiméir agus, dá bhrí sin, tacaíonn sé le haistriú daoine óga go dtí an aosacht, isteach sa mhargadh saothair agus a bheith ina saoránaigh ghníomhacha, ar gnéithe tábhachtacha de AESO iad.

Mar chuid den Limistéar Eorpach Oideachais, is é is aidhm do **Phacáiste Ardoideachais 2024** an Choimisiún⁷⁵, lena n-áirítear treoirphlean maidir le **céim Eorpach**, níos mó deiseanna a thabhairt do mhic léinn staidéar a dhéanamh thar theorainneacha agus dioplóma amháin a bhaint amach. Bhí **65 chomhghuaillíocht d'Ollscoileanna Eorpacha ag an Aontas in 2024**⁷⁶ agus leanann sé de bharr feabhais agus de chuimsiú a chothú. ⁷⁷Tá **ionaid barr feabhais gairme** á mbunú chun scileanna gairme ardchaighdeáin a a chur ar fáil.

Le **Moladh 2022 ón gComhairle maidir le Conairí i dtreo na Rathúlachta Scoile**⁷⁸, tugtar treoraíocht bheartais do na Ballstáit chun tearcfheidhmíocht maidir le bunscoileanna agus luathfhágáil an oideachais agus na hoiliúna a laghdú, agus chun cur i gcrích an oideachais meánscoile shinsearaigh a chur chun cinn.

Leis an **bPlean Gníomhaíochta don Oideachas Digiteach**⁷⁹, leagtar amach fíis don oideachas digiteach. Cuireann **Acadamh Cibirscoileanna an Aontais Eorpaigh**⁸⁰ cibirscoileanna agus gairmithe chun cinn. Reáchtálann Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chibearshlándaíl tionscnaimh amhail an Dúshlán Cibearshlándaála Eorpach⁸¹ agus an t-ardán Cibearoideachais⁸² chun feachtas a mhúscailt i measc daoine óga maidir le hoideachas cibearshlándaála. Tacaíonn an **Clár don Eoraip Dhigiteach**⁸³ freisin le céimithe ardoideachais i réimsí amhail an intleacht shaorga, an ríomhaireacht agus ardteicneolaíochtaí digiteacha.

Le glaonna faoi Fhís Eorpach agus tionscnaimh amhail cur chuige oideachais **STE(A)M**⁸⁴, Mná sa Ré Dhigiteach⁸⁵ agus ‘Girls Go Circular’⁸⁶, cuidítear le haghaidh a thabhairt ar an tearcionadaíocht cailíní agus ban in oideachas ETIM.

Spreag Cathair Eolaíochta na hEorpa in 2022, Leiden, daoine óga a bheith rannpháirteach in imeachtaí amhail **Comórtas an Aontais Eorpaigh d'Eolaithe Óga**⁸⁷ agus **TalentOn an**

⁷⁴ Míniú ar an Limistéar Eorpach Oideachais - An Limistéar Eorpach Oideachais.

⁷⁵ Cuireann an Coimisiún treoirphlean maidir le céim Eorpach i láthair | Limistéar Eorpach Oideachais.

⁷⁶ Le cistiú nua le haghaidh comhghuaillíochtaí breise d'Ollscoileanna Eorpacha, cuirfear borradh faoin gcomhar san ardoideachas | Limistéar Eorpach Oideachais.

⁷⁷ Ionaid Barr Feabhais Gairme - An Coimisiún Eorpach.

⁷⁸ Moladh ón gComhairle an 28 Samhain 2022 maidir le Conairí i dtreo na Rathúlachta Scoile agus lena n-ionadaítear an Moladh ón gComhairle an 28 Meitheamh 2011 maidir le beartais chun luathfhágáil na scoile a laghdú.

⁷⁹ Plean Gníomhaíochta don Oideachas Digiteach (2021-2027) - Limistéar Eorpach Oideachais.

⁸⁰ Acadamh Cibearscoileanna an Aontais Eorpaigh | An tArdán maidir le Scileanna Digiteacha agus Poist Dhigiteacha.

⁸¹ Baile - ECSC.

⁸² Ardán Cibearoideachais ENISA — ENISA.

⁸³ An Clár don Eoraip Dhigiteach - An Coimisiún Eorpach.

⁸⁴ Eolaíocht, Teicneolaíocht, Innealtóireacht agus Matamaitic. Tagraíonn cur chuige ETIM do na healaíona, na heolaíochtaí sóisialta agus na daonnachtaí a chuimsiú in oideachas ETIM.

⁸⁵ Mná sa Ré Dhigiteach | Todhchaí dhigiteach na hEorpa a mhúnlú.

⁸⁶ Girls Go Circular | Scileanna Digiteacha agus Fiontraíochta le haghaidh Geilleagar Ciorclach.

⁸⁷ Comórtas an Aontais Eorpaigh d'Eolaithe Óga,

Aontais Eorpaigh⁸⁸. Leanadh den mhéid sin in 2024 faoi scáth Chathair Eolaíochta na hEorpa in Katowice.

Cultúr

Múnlaíonn an cultúr féiniúlacht agus luachanna daoine óga. Cuireann an tAontas tionscnaimh chun cinn chun cuidiú le daoine óga ó chúlraí éagsúla tallann a fhorbairt agus taitneamh a bhaint as an oidhreacht chultúrtha.

Faoi Eoraip na Cruthaitheachta⁸⁹, thacaigh tionscnaimh amhail **Culture Moves Europe**⁹⁰ le soghluaisteacht 7 000 ealaíontóir in 2023-2024.

Tacaíonn an tAontas le daoine cumasacha atá ag teacht chun cinn trí thionscnaimh amhail an **‘Young Talent Award’** laistigh de Dhuais an Aontais Eorpaigh le haghaidh na hAiltireachta Comhaimseartha – Gradam Mies van der Rohe.

Le linn an **‘Day of European Authors’** in 2024, reáchtáladh beagnach 2 000 imeacht léitheoireachta ar fud 40 tír. Spreagann **Príomhchathracha Cultúir na hEorpa**⁹¹ daoine óga a bheith rannpháirteach. Cuireann an tAontas Eorpach an **t-ilteangachas** chun cinn trí chomórtas Juvenes Translatores.

An comhshaol agus an aeráid

Le tiomantas an Aontais do ghníomhú ar son an chomhshaoil agus na haeráide, aithnítear an ról criticiúil atá ag daoine óga maidir le hAontas atá níos inbhuanaithe agus níos comhfhiúsaí ó thaobh an chomhshaoil de a mhúnú. Tá **Ambasadóirí óga an Chomhshocráithe Aeráide** ag an **gComhshocrú Aeráide Eorpach**⁹², atá rannpháirteach i dtionscnaimh áitiúla agus a spreagann a bpobail. Cuireann **Ambasadóirí Óga Fuinnimh**⁹³ fuinneamh inbhuanaithe agus glan chun cinn.

Aithnítear le **comhghuaillíocht EU4Ocean**⁹⁴ iarrachtaí daoine óga maidir le caomhnú na n-aigéan agus cuirtear oiliúint ar fáil.

Tacaíonn an **tArdán um Aistriú Cóir** le daoine óga i réigiúin a ndéanann an t-aistriú chuig an aeráidneodracht difear dóibh. Áirítear **Tascfhórsa don Óige** ann.

Déanann Erasmus+ agus an Cór Dlúthpháirtíochta Eorpach cleachtais ghlasa a chomhtháthú i ngach tionscadal, lena n-áirítear trí dhreasachtaí airgid le haghaidh taisteal glasa.

Le **Duaiseanna Bauhaus Eorpach Nua**⁹⁵, agus an tsraith **Réaltaí atá ag teacht chun cinn**, aithnítear cruthaitheacht na ndaoine óga maidir leis an inbhuanaitheacht a chur chun cinn.

⁸⁸ Baile - TalentOn an Aontais Eorpaigh 2024.

⁸⁹ Eoraip na Cruthaitheachta - Cultúr agus Cruthaitheacht.

⁹⁰ Culture Moves Europe - Cultúr agus Cruthaitheacht.

⁹¹ Príomhchathracha Cultúir na hEorpa - Cultúr agus Cruthaitheacht.

⁹² An Comhshocrú Aeráide Eorpach - an tAontas Eorpach.

⁹³ Ambasadóirí Óga Fuinnimh - An Coimisiún Eorpach.

⁹⁴ comhghuaillíocht EU4Ocean | Athrú a chur chun cinn le chéile.

⁹⁵ Duaiseanna Bauhaus Eorpach Nua 2025 | Duaiseanna Bauhaus Eorpach Nua [Leaganacha roimhe sin | Duaiseanna Bauhaus Eorpach Nua](#)

4.4 Gníomhaíochtaí faoi stiúir daoine óga

Tá tábhacht ar leith ag baint le tionscnaimh arna reáchtáil ag daoine óga agus/nó ag eagraíochtaí óige chun cuidiú le daoine óga foghlaim faoin tábhacht a bhaineann le bheith rannpháirteach agus rannchuidiú le cuspóirí AESO. Tacaíonn an tAontas le gníomhaíochtaí faoi stiúir daoine óga, amhail **gníomhaíochtaí rannpháirtíochta óige** in Erasmus+, borradh a chur faoin rannpháirtíocht saoránach agus pholaitiúil, agus **tionscadail dlúthpháirtíochta** sa Chór Dlíthpháirtíochta Eorpach a chuidíonn le daoine óga aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ina bpobail.

I ngníomhaíocht sheachtrach an Aontais, tacaíonn tionscnaimh amhail an **Ciste um Chumhachtú na hÓige** le réitigh faoi stiúir daoine óga le haghaidh Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe agus cuireann siad feabhas ar rannpháirtíocht na hóige.

Le **Grúpa ‘Youth4Cooperation’**, tá daoine óga rannpháirteach i straitéisí forbartha réigiúnacha. Is féidir le rannpháirtithe in Óige Dheonach Interreg gníomhaíochtaí rannpháirtíochta pobail a eagrú faoin mbeartas comhtháthaithe. Tacaíonn **Youth4Outermostregions** le tionscadail faoi stiúir daoine óga sna réigiúin sheachtracha. Tacaíonn tionscnaimh amhail **‘EUTeens4Green’** le fiontraíthe óga réitigh chomhshaoil a fhorbairt.

4.5 Lasmuigh den Aontas Eorpach

Is é is aidhm do AESO freisin rannpháirtíocht agus sochaithe níos athléimní a spreagadh ar fud an domhain. Treisíodh a ghné idirnáisiúnta leis an **bPlean Gníomhaíochta don Óige i ngníomhaíocht sheachtrach an Aontais 2022-2027 (YAP)**.⁹⁶ Dírítear le YAP ar ghníomhaíocht sheachtrach a mhúnlú i gcomhpháirtíocht le daoine óga chun Clár Oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe⁹⁷ agus gealltanais dhomhanda eile a chur chun cinn. Áirítear ann tionscnaimh amhail **Bonn Braite Óige** agus **Struchtúir Chomhairleacha don Óige i dToscaireachtaí an Aontais**.

Tá tús áite tugtha ag an Aontas do **rannpháirtíocht na hóige in idirphlé polaitiúil ardleibhéil agus i bhfóiraim réigiúnacha**, amhail cruinnithe mullaigh idir an tAontas Eorpach agus an tAontas Afracach, agus cruinnithe mullaigh idir an tAontas Eorpach agus Comhphobal Stáit Mhuir Chairib agus Mheiriceá Laidinigh. Le cláir amhail **‘AU-EU Youth Lab’** agus **‘Youth Europe Sahel’** - **‘Engagement de la Jeunesse au Sahel’** agus **Acadamh Óige na hAfraice-na hEorpa**, cuirtear rannpháirtíocht na hóige chun cinn.

Neartaigh an tAontas an **comhar le páirtithe leasmhara domhanda na hóige**, amhail Oifig Óige na Náisiún Aontaithe agus an Líonra Aontaithe um Chothaitheoirí Óga na Síochána. Tacaíonn an tionscnamh **‘Women and Youth in Democratic Engagement’** le rannpháirtíocht daoine óga i bpróisis pholaitiúla ar fud an domhain⁹⁸.

⁹⁶ Plean Gníomhaíochta don Óige - an Coimisiún Eorpach.

⁹⁷ Na 17 Sprioc Forbartha Inbhuanaithe | Forbairt Inbhuanaithe.

⁹⁸ WYDE Civic Engagement | An Chomhpháirtíocht Eorpach um Dhaonlathas.

Méadú an Aontais

Tairbhíonn daoine óga de phróiseas méadaithe an Aontais⁹⁹ a fuair móiminteam in 2023-2024, mar a cuireadh i dtábhacht i **dTeachtaireacht 2024 ón gCoimisiún maidir le beartas an Aontais Eorpaigh um méadú**¹⁰⁰ agus sa Teachtaireacht ón gCoimisiún maidir le hathchóirithe réamh-mhéadaithe agus athbhreithnithe beartais¹⁰¹.

Thosaigh an tAontas tíortha is iarrthóirí agus tíortha is iarrthóirí ionchasacha a chomhtháthú i gcreataí straitéiseacha amhail an **Limistéar Eorpach Oideachais**. Mar shampla, osclaíodh **tionscnamh na nOllscoileanna Eorpacha**¹⁰² in 2023 d'ollscoileanna uile na mBalcán Thiar, agus bhí 14 ollscoil sna Balcáin Thiar ina gcomhpháirtithe iomlána in 2024. Tacaíonn an tAontas le **Ráthaíocht don Aos Óg** a chur chun feidhme sna Balcáin Thiar chun aghaidh a thabhairt ar an dífhostaíocht i measc na hóige.

Cothaítear le **Erasmus+** agus leis an **gCór Dlúthpháirtíochta Eorpach** comhar trasteorann, fothú acmhainneachta, soghluaisteacht óige agus saoránacht ghníomhach i dtíortha is iarrthóirí.

Is bunchloch de chomhar an Aontais le comhpháirtithe an oirthir é clár **EU4Youth**, lena ndírítear ar infhostaitheacht. In 2024, osclaíodh gníomhaíochtaí **fothaithe acmhainní Erasmus+ maidir leis an óige agus spórt** do rannpháirtithe ó Chomharsanacht an Oirthir. I gComharsanacht an Deiscirt, seoladh **líonra 'EU Jeel Connect'** chun feabhas a chur ar rannpháirtíocht na hóige, agus ghlac an tAontas don Réigiún Meánmhuirí Straitéis Óige agus Clár Oibre le haghaidh 2030. San Afraic Fho-Shahárach, cuireann an tAontas soghluaisteacht foghlama chun cinn trí **'Youth Mobility for Africa'** mar chuid de 'Global Gateway'.

4.6 Léargas ar chaiteachas an Aontais ar an óige

Cuireann an tAontas deiseanna substaintiúla cistithe ar fáil chun tacú leis an óige faoi chreat airgeadais ilbhliantúil **2021-2027**.

Tá **Erasmus+ agus an Cór Dlúthpháirtíochta Eorpach** rithábhachtach chun tacú le soghluaisteacht foghlama, comhar agus dlúthpháirtíocht. Infheistítear le Erasmus+ EUR 26 bhilliún (agus EUR 2 bhilliún breise ó chistí comhair sheachtraigh an Aontais) agus infheistítear leis an gCór Dlúthpháirtíochta Eorpach EUR 1 bhilliún breise. Áirítear cuimsiú agus éagsúlacht, rannpháirtíocht dhigiteach, ghlas agus dhaonlathach i dtosaíochtaí cothrománacha.

Tá an **tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta** lárnach i bplean NextGenerationEU. Infheistítear leis EUR 66 bhilliún le haghaidh athchóirithe agus infheistíochtaí i

⁹⁹ Ar oscailt don Albáin, don Bhoisnia agus an Heirseagaivéin, don tSeoirsia, don Chosaiv*, don Mholdóiv, do Mhontainéagró, don Mhacadóin Thuaidh, don tSeirbia, don Tuirc agus don Úcráin. *Tá an t-ainmniú seo gan dochar do sheasaimh maidir le stádas, agus tá sé ag teacht le Rún 1244/1999 ó Chomhairle Slándála na Náisiún Aontaithe agus le Tuairim CBI maidir le dearbhú neamhspleáchais na Cosaive.

¹⁰⁰ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún maidir le Beartas an Aontais Eorpaigh um Méadú.

¹⁰¹ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle Eorpach, agus chuig an gComhairle maidir le hathchóirithe réamh-mhéadaithe agus athbhreithnithe beartais.

¹⁰² Tionscnamh na nOllscoileanna Eorpacha - an Limistéar Eorpach Oideachais.

bpríomhréimsí a théann chun tairbhe do leanaí agus do dhaoine óga amhail seirbhísí oideachais, oiliúna, fostaíochta agus cúraim sláinte.

Infheistítear le **Ciste Sóisialta na hEorpa Plus** EUR 11 bhilliún maidir le fostaíocht, oideachas agus cuimsiú sóisialta don aos óg.

Infheistítear le **Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa** EUR 30 billiún san aistriú digiteach agus déimeagrafach, agus rochtain ar sheirbhísí i réimsí amhail fostaíocht, oideachas, tithíocht agus cúram sláinte, agus turasóireacht agus cultúr, agus EUR 93 bhilliún san aistriú glas, rud a théann chun tairbhe do dhaoine óga.

Infheistítear leis an **gComhbheartas Talmhaíochta 2023-2027** thart ar EUR 8.5 billiún chun tacú le feirmeoirí óga.

Infheistítear leis an **gCiste um Aistriú Cóir** EUR 3.4 billiún chun tionchair shóisialta an aistrithe aeráide a mhaolú. Tacaíonn sé le forbairt scileanna, cúnaimh don mhargadh saothair, agus feabhas a chur ar cháilíocht an oideachais, rud a théann chun tairbhe do dhaoine óga.

Leis an gClár **um Shaoránaigh, Comhionannas, Cearta agus Luachanna**, infheistítear EUR 200 milliún chun aghaidh a thabhairt ar fhoréigean inscnebhunaithe agus ar fhoréigean in aghaidh leanaí agus daoine óga agus chun cosaint leanaí a neartú. Leithdháiltear EUR 34.8 milliún breise leis an gclár le haghaidh chearta an linbh agus rannpháirtíocht leanaí do 2021-2025.

Thacaigh an **Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil** le tionscadail a bhaineann leis an óige agus bhí buiséad iomlán os cionn EUR 25 mhilliún aici in 2022-2024.

5 Riachtanais chomhair ar an leibhéal náisiúnta

Chruthaigh Bliain Eorpach na hÓige 2022 móiminteam do phríomhshruthú na hóige ní hamháin ar leibhéal an Aontais ach sna Ballstáit freisin. Léirítear é sin in ábhair na gConclúidí ón gComhairle a glacadh le blianta beaga anuas (e.g. sochaithe cuimsitheacha, meabhairshláinte agus inbhuanaitheacht). D'iarr na Ballstáit freisin go ndéanfaí seiceáil óige i gceapadh beartas an Aontais¹⁰³, seiceáil a chuirfidh an Coimisiún i bhfeidhm maidir le tionscnaimh a bhfuil ábharthacht mhór ag baint leo don óige ag tosú lena chlár oibre bliantúil do 2025.

Chomhroinn 25 Bhallstát faisnéis faoina mbeartais óige agus faoina riachtanais chomhair¹⁰⁴. In 2024, ba iad an mheabhairshláinte agus an fholláine, rannpháirtíocht na hóige, agus an costas maireachtála na **trí phríomhdhúshlán a sainaithníodh do dhaoine óga**. Dhírigh na beartais náisiúnta óige a cuireadh i dtábhacht sa chomhthéacs sin ar rannpháirtíocht na hóige, ar obair óige agus ar chuimsiú sóisialta.

Chuir Ballstáit in iúl gur **spéis leo tuilleadh comhair ón Aontas** maidir le rannpháirtíocht na hóige; príomhshruthú na hóige; digiteáil; soghluaisteacht foghlama agus aitheantas d'obair

¹⁰³ Conclúidí ón gComhairle agus ó ionadaithe rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle, maidir le hoidhreacht Bhliain Eorpach na hÓige 2022. Conclúidí ón gComhairle agus ó Ionadaithe Rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle, maidir le príomhshruthú na hóige i bpróisis chinnteoireachta san Aontas Eorpach a chur chun cinn.

¹⁰⁴ 2024 Pleanálaithe Gníomhaíochtaí Náisiúnta don Todhchaí | Tairseach Eorpach na hÓige.

óige agus d'fhoghlaim sheachfhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil; agus cumarsáid agus sonraí. **Ba iad piarfhoghlaim agus forbairt fianaise** na huirlisí comhair ab fhearr. Is féidir le Vici don Óige¹⁰⁵ agus taighde ón gComhpháirtíocht Óige idir an tAontas agus Comhairle na hEorpa¹⁰⁶ ionchur a chur ar fáil anseo.

Is féidir le húdaráis phoiblí iarratas a dhéanamh ar thacaíocht faoin Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil chun athchóirithe ar bheartas óige a cheapadh agus a chur chun feidhme.

6 Ionchas maidir le comhar faoi bheartas óige an Aontais

Ag féachaint ar 2022-2024, tá dul chun cinn mór déanta ag Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh le linn Bhliain Eorpach na hÓige 2022 ó thaobh rannpháirtíocht na hóige agus príomhshruthú na hóige de. D'fhág sé sin oidhreacht láidir agus braistint láidir tiomantais i measc daoine óga agus páirtithe leasmhara. Amach anseo, cuirtear i dtábhacht sna treoirlínte polaitiúla don Choimisiún 2024-2029 **tiomantas an Aontais daoine óga a chumhachtú agus aghaidh a thabhairt ar a n-ábhair inní**, ar an gcéad dul síos trí Bhord na nÓg um Chomhairliú an Uachtaráin a bhunú chun comhairle a thabhairt maidir le saincheistean na dhéanann difear do dhaoine óga agus chun guth a thabhairt do dhaoine óga maidir le todhchaí an Aontais a mhúnlú, agus ar an dara dul síos, an tIdirphlé bliantúil Beartais leis an Aos Óg leis na Coimisinéirí Eorpacha, ag tosú sa chéad 100 lá den sainordú. Cuirfidh **straitéis atá le teacht maidir le cothroime idirghlúine** dlúthpháirtíocht agus rannpháirtíocht idir daoine d'aoiseanna éagsúla chun cinn.

Tugtar le fios sna treoirlínte polaitiúla go bhfuil roinnt réimsí thar a bheith ábhartha ar bhonn práinneach maidir le **dúshlán agus riachtanais daoine óga** agus is gá tuilleadh airde a thabhairt orthu. Áirítear orthu sin na nithe seo a leanas:

- **meabhairshláinte agus folláine**, lena n-áirítear dul i ngleic leis na rioscaí a bhaineann leis na meáin shóisialta agus an tionchar atá acu, an iomarca ama féachana ar scáileán, agus cibearbhulaíocht;
- **oideachas agus scileanna**, lena n-áirítear Erasmus+ a neartú agus timpeallacht oideachais ardcháilíochta, chuimsitheach agus tharraingteach a chothú, agus Aontas na Scileanna a thógáil lena n-áirítear tionscnaimh amhail Plean Gníomhaíochta maidir le Bunscoil agus Plean Straitéiseach maidir le hOideachas ETIM;
- beartais **fostaíochta agus cosanta sóisialta**, lena n-áirítear rannpháirtíocht na ndaoine óga sa mhargadh saothair a mhéadú, bunaithe ar Phlean Gníomhaíochta nua maidir le Colún Eorpach na gCearta Sóisialta a chur chun feidhme;
- inacmhainneacht **tithíochta**, rud a éilíonn cur chuige cuimsitheach chun aghaidh a thabhairt ar phríomhchúiseanna struchtúracha na géarchéime tithíochta.

Tá dlúthbhaint aige sin leis na príomhdhúshláin atá roimh dhaoine óga a sainathnódh i gcomhairliúcháin le páirtithe leasmhara agus le daoine óga le linn na meastóireachta eatramhaí ar AESO. Tá an Coimisiún tiomanta **beartais agus tionscnaimh a fhorbairt a thuilleadh** chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin phráinneacha atá roimh dhaoine óga. Déanfaidh sé é sin trí oibriú leis na Ballstáit, leis an tsochaí shibhialta, agus le daoine óga féin, agus trí chur leis an dul chun cinn a baineadh amach faoi AESO.

¹⁰⁵ Vici don Óige: Ciclipéid na hEorpa de Bheartais Náisiúnta Óige.

¹⁰⁶ Taighde Óige - Comhpháirtíocht na hÓige.

Leis na riachtanais agus na leasanna fairsinge atá ag daoine óga, cuirtear i dtábhacht a **thábhachtaí atá príomhshruthú na hóige**. Is céim mhór chun cinn é **cur i bhfeidhm iomlán na seiceála óige i gceapadh beartas an Aontais** (ag tosú le clár oibre bliantúil 2025 an Choimisiúin) chun a áirithiú go gcuirfear dearcadh na hóige agus an tionchar ar dhaoine óga san áireamh i mbeartais agus i dtionscnaimh an Aontais a bhaineann leis an óige.

Leantar d'aghaidh a thabhairt ar thosaíochtaí comhchoiteanna laistigh de Straitéis Óige an Aontais Eorpaigh tríd an modh oscailte comhordúcháin¹⁰⁷ agus cuireadh san áireamh iad i bPlean Oibre AESO 2025-2027¹⁰⁸. Áirítear leis sin **seoladh an 11ú timthriall d'Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg** (1 Eanáir 2025 - 30 Meitheamh 2026) lena ndírítear ar 'an tAontas Eorpach a nascadh leis an óige'.

Ba cheart go mbeadh daoine óga agus iad siúd a oibríonn leo agus ar a son i gcroílár na n-ullmhúchán le haghaidh creat athnuaithe do chomhar an Aontais i réimse na hóige. Dá bhrí sin, reáchtálfaidh an Coimisiún **próiseas éisteachta in 2025-2026** chun daoine óga agus páirtithe leasmhara ábhartha a spreagadh machnamh a dhéanamh a **chuirfidh leis an togra ón gCoimisiún maidir leis an gcéad Straitéis Óige eile de chuid an Aontais tar éis 2027**. Déanfar Grúpa Páirtithe Leasmhara Óige an Aontais agus Idirphlé an Aontais Eorpaigh leis an Aos Óg a shlógadh sa phróiseas sin.

D'fhéadfadh ¹⁰⁹**sé go mbeadh gá le Spriocanna Eorpacha don Óige a athnuachan i bhfianaise na n-ábhar inní** atá ag daoine óga. I suirbhé Eorabharaiméadair 2024 'An Óige agus an Daonlathas'¹¹⁰, dúirt **daoine óga** go bhfuil coinne acu go ndéanfaidh an tAontas an tsíocháin, an tslándáil idirnáisiúnta agus an comhar a threisiú; bochtaineacht agus neamhionannais a chomhrac; agus cearta an duine, an daonlathas agus luachanna comhchoiteanna an Aontais a chur chun cinn.

Trí chur le colúin AESO a thuilleadh maidir le daoine óga a spreagadh, a nascadh agus a chumhachtú, is féidir linn todhchaí níos cuimsithí, níos inbhuanaithe agus níos rathúla a chruthú do chách san Aontas.

¹⁰⁷ Is cineál 'dlí bog'/ceapadh beartas idir-rialtasach é an modh oscailte comhordúcháin san Aontas lena mbaineann cuspóirí agus treoirlínte a shainmhíniú go comhpháirteach agus dul i gcomhar agus dea-chleachtais a mhalartú chun iad a bhaint amach. Níl reachtaíocht cheangailteach de chuid an Aontais mar thoradh air.

¹⁰⁸ Rún ón gComhairle agus ionadaithe rialtais na mBallstát, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle, maidir leis an bPlean Oibre do Straitéis Óige an Aontais 2025-2027.

¹⁰⁹ Spriocanna Eorpacha don Óige | Tairseach Eorpach na hÓige.

¹¹⁰ An Óige agus an Daonlathas - Bealtaine 2024 - - Suirbhé Eorabharaiméadair.